

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยเรื่อง “ความตระหนัก ความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมต่อปัญหาสภาวะโลกร้อนของประชาชนกรุงเทพมหานครและปริมณฑล” มีวัตถุประสงค์ของการวิจัยดังนี้

1. เพื่อศึกษาการเปิดรับข่าวสารของประชาชนที่อาศัยในเขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล ที่มีต่อปัญหาสภาวะโลกร้อน

2. เพื่อศึกษาความตระหนักของประชาชนที่อาศัยในเขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑลที่มีต่อปัญหาสภาวะโลกร้อน

3. เพื่อศึกษาความรู้เกี่ยวกับสภาวะโลกร้อนของประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล

4. เพื่อศึกษาทัศนคติของประชาชนที่อาศัย ในเขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑลที่มีต่อปัญหาสภาวะโลกร้อน

5. เพื่อศึกษาพฤติกรรมของประชาชนที่อาศัยในเขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑลที่มีต่อปัญหาสภาวะโลกร้อน

6. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านการเปิดรับข่าวสาร ความตระหนัก ความรู้ และทัศนคติกับพฤติกรรมเกี่ยวกับสภาวะโลกร้อนของประชาชนกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

ทั้งนี้ได้กำหนดสมมติฐานการวิจัยไว้ดังนี้

1. ประชาชนที่อาศัยในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลที่มีลักษณะทางประชากรศาสตร์ต่างกัน มีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับสภาวะโลกร้อนแตกต่างกัน

2. ประชาชนที่อาศัยในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลที่มีลักษณะทางประชากรศาสตร์ต่างกัน มีความตระหนักต่อปัญหาสภาวะโลกร้อนแตกต่างกัน

3. ประชาชนที่อาศัยในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลที่มีลักษณะทางประชากรศาสตร์ต่างกัน มีความรู้ที่มีต่อสภาวะโลกร้อนแตกต่างกัน

4. ประชาชนที่อาศัยในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลที่มีลักษณะทางประชากรศาสตร์ต่างกัน มีทัศนคติที่มีต่อสภาวะโลกร้อนแตกต่างกัน

5. ประชาชนที่อาศัยในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลที่มีลักษณะทางประชากรศาสตร์ต่างกัน มีพฤติกรรมที่มีต่อสภาวะโลกร้อนแตกต่างกัน

6. การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับสภาวะโลกร้อนของประชาชนที่อาศัย ในเขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑลมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมต่อปัญหาสภาวะโลกร้อน

7. ความตระหนักเกี่ยวกับสภาวะโลกร้อนของประชาชนที่อาศัย ในเขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑลมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมต่อปัญหาสภาวะโลกร้อน

8. ความรู้เกี่ยวกับสภาวะโลกร้อนของประชาชนที่อาศัย ในเขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑลมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมต่อปัญหาสภาวะโลกร้อน

9. ทักษะเกี่ยวกับสภาวะโลกร้อนของประชาชนที่อาศัย ในเขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑลมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมต่อปัญหาสภาวะโลกร้อน

เมื่อทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 1,200 คน คณะผู้วิจัยจึงดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติตามที่กำหนดไว้ คือ

1. การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปโดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
2. การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานโดยใช้สถิติอ้างอิง ประกอบด้วย
 - การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มที่เป็นอิสระจากกัน จำแนกตามเพศ โดยการทดสอบค่าที (Independent t-test)

การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างกลุ่มมากตัวอย่าง 2 กลุ่มใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way Analysis of Variance) โดยการทดสอบค่าเอฟ (F-test) ในกรณีที่ผลการวิเคราะห์พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จะทดสอบความมีนัยสำคัญของความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีของเชฟเฟ (Scheffe's Method)

วิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านความตระหนัก ความรู้ และทัศนคติ กับพฤติกรรมต่อสถานะโลกร้อนของประชาชนกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

5.1 สรุปผล

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง “ความตระหนัก ความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมต่อปัญหาสถานะโลกร้อนของประชาชนกรุงเทพมหานครและปริมณฑล” ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้แบบสอบถามในการเก็บข้อมูล แล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมทางสถิติ และนำเสนอข้อมูลในรูปแบบตารางประกอบความเรียง และสามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

- 5.1.1 ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับลักษณะทางประชากรศาสตร์ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาจำนวน 1,200 คน แบ่งเป็นเพศชาย 551 คน เพศหญิง 649 คน ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 20-30 ปี คิดเป็นร้อยละ 39.2 การศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าเป็นส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 46.5 เป็นพนักงานบริษัท คิดเป็นร้อยละ 35.5 ส่วนใหญ่มีรายได้ต่อเดือนระหว่าง 5,000-10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 32.6 และมีที่พักอาศัย ส่วนใหญ่เป็นห้องเช่า/หอพัก คิดเป็นร้อยละ 32.6

5.1.2 การเปิดรับข่าวสารของประชาชนที่อาศัยในเขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑลที่มีต่อปัญหาสถานะโลกร้อน พบว่า

1) กลุ่มตัวอย่างจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 28.3 มีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับสถานะโลกร้อนจากสื่อต่างๆ ได้แก่ โทรทัศน์ วิทยุกระจายเสียง หนังสือพิมพ์ นิตยสาร ป้ายโฆษณา วารสาร แผ่นพับ อินเทอร์เน็ต กิจกรรม และสื่อบุคคล ในรอบสัปดาห์โดยมีการเปิดรับ 3-4 วัน

2) การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับสถานะโลกร้อนจากสื่อประเภทต่างๆ ทั้ง 9 ประเภทในรอบสัปดาห์ในภาพรวม อยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ย 2.29 เมื่อพิจารณาตามสื่อ พบว่า ระดับการเปิดรับมี 2 ระดับ คือ ปานกลาง ได้แก่ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ และอินเทอร์เน็ต ส่วนระดับน้อยได้แก่ วิทยุกระจายเสียง นิตยสาร ป้ายโฆษณา วารสาร แผ่นพับ กิจกรรม และสื่อบุคคล

3) สื่อที่กลุ่มตัวอย่างนิยมในการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับสภาวะโลกร้อนมากที่สุด ได้แก่ โทรทัศน์ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.32 และส่วนใหญ่มีพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสาร ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 58.4

4) ความคิดเห็นเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์ข่าวสารเกี่ยวกับ “สภาวะโลกร้อน” ของประเทศไทย พบว่า ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าประเทศไทยมีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับ “สภาวะโลกร้อน” อยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 40.1

5.1.3 ความตระหนักของประชาชนที่อาศัยในเขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑลที่มีต่อปัญหาสภาวะโลกร้อน พบว่า ประชาชนมีความตระหนักต่อปัญหาสภาวะโลกร้อนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.92

5.1.4 ความรู้ที่มีเกี่ยวกับสภาวะโลกร้อนของประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับสภาวะโลกร้อนอยู่ในระดับต่ำ (1-7 ข้อ) คิดเป็นร้อยละ 72.3

5.1.5 ทศนคติของประชาชนที่อาศัย ในเขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑลที่มีต่อปัญหาสภาวะโลกร้อน พบว่า ประชาชนมีทัศนคติต่อปัญหาสภาวะโลกร้อนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.17

5.1.6 พฤติกรรมของประชาชนที่อาศัยในเขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑลที่มีต่อปัญหาสภาวะโลกร้อน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.52

5.1.7 การทดสอบสมมติฐาน

ในการทดสอบสมมติฐาน คณะผู้วิจัยตั้งกำหนดสมมติฐานก่อนการศึกษาไว้ 9 ประเด็นหลัก และมีสมมติฐานย่อยในแต่ละประเด็น ซึ่งสามารถสรุปผลการทดสอบสมมติฐานดังตารางที่ 5.1

ตารางที่ 5.1 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐาน		ผลการทดสอบสมมติฐาน
สมมติฐานที่ 1	ประชาชนที่อาศัย ในเขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑลที่มีลักษณะทางประชากรศาสตร์ต่างกัน มีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับสภาวะโลกร้อนแตกต่างกัน	
สมมติฐานที่ 1.1	เพศต่างกันมีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับสภาวะโลกร้อนแตกต่างกัน	ยอมรับ
สมมติฐานที่ 1.2	อายุต่างกันมีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับสภาวะโลกร้อนแตกต่างกัน	ปฏิเสธ
สมมติฐานที่ 1.3	การศึกษาต่างกันมีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับสภาวะโลกร้อนแตกต่างกัน	ปฏิเสธ
สมมติฐานที่ 1.4	อาชีพต่างกันมีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับสภาวะโลกร้อนแตกต่างกัน	ยอมรับ
สมมติฐานที่ 1.5	รายได้ต่อเดือนต่างกันมีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับสภาวะโลกร้อนแตกต่างกัน	ปฏิเสธ
สมมติฐานที่ 1.6	ลักษณะที่พักอาศัยต่างกันมีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับสภาวะโลกร้อนแตกต่างกัน	ยอมรับ

ตารางที่ 5.1 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน (ต่อ)

สมมติฐาน		ผลการทดสอบ สมมติฐาน
สมมติฐานที่ 6	การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับสภาวะโลกร้อนของประชาชนที่อาศัย ในเขต กรุงเทพมหานคร และปริมาณผลมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมต่อปัญหา สภาวะโลกร้อน	ยอมรับ
สมมติฐานที่ 7	ความตระหนักเกี่ยวกับสภาวะโลกร้อนของประชาชนที่อาศัย ในเขต กรุงเทพมหานคร และปริมาณผลมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมต่อ ปัญหาสภาวะโลกร้อน	ยอมรับ
สมมติฐานที่ 8	ความรู้เกี่ยวกับสภาวะโลกร้อนของประชาชนที่อาศัย ในเขตกรุงเทพมหานคร และปริมาณผลมีความสัมพันธ์ทางลบกับพฤติกรรมต่อปัญหาสภาวะโลกร้อน	ปฏิเสธ
สมมติฐานที่ 9	ทัศนคติเกี่ยวกับสภาวะโลกร้อนของประชาชนที่อาศัย ในเขตกรุงเทพมหานคร และ ปริมาณผลมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมต่อปัญหาสภาวะ โลกร้อน	ยอมรับ

5.2 อภิปรายผล

สมมติฐานที่ 1 ประชาชนที่อาศัยในเขตกรุงเทพมหานครและปริมาณผลที่มีลักษณะทาง ประชากรศาสตร์ต่างกัน มีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับสภาวะโลกร้อนแตกต่างกัน

ผลการวิจัยพบว่าเป็นไปตามสมมติฐานเพียงบางส่วน ดังนี้ ประชาชนที่อาศัยในเขต กรุงเทพมหานครและปริมาณผลที่มีเพศ อาชีพ และลักษณะที่พักอาศัยแตกต่างกันมีการเปิดรับ ข่าวสารแตกต่างกันสามารถอธิบายได้ จากแนวคิดการเปิดรับข้อมูลข่าวสาร ที่กล่าวถึงปัจจัยที่มีผลต่อ พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารว่าขึ้นอยู่กับทักษะหรือความชำนาญอันเป็นทักษะในการอ่านและฟังของ ผู้รับสาร ย่อมมีผลต่อการเข้าใจในสาระข่าวนั้นต่างกันด้วย รวมทั้งระบบสังคมและวัฒนธรรม ซึ่ง จะมีผลต่อการแปลหรือการตีความของผู้รับสารที่คนเรามาจากสังคมแตกต่างกัน หรือภูมิหลัง วัฒนธรรมที่แตกต่างกัน ย่อมตีความเรื่องราวข่าวสารที่ได้รับมาแตกต่างกันไปด้วย รวมทั้งระบบสังคม และวัฒนธรรมที่เขาเป็นอยู่ ความต้องการของผู้รับสาร เนื่องจากในสังคมปัจจุบันมีการติดต่อสื่อสาร แลกเปลี่ยนความรู้ ความคิด ตลอดจนประสบการณ์ต่างๆ แก่กัน ข่าวสารนั้นมีมากมายหลายประเภท ผู้รับสารแต่ละบุคคลหรือกลุ่มจะเลือกรับเฉพาะข่าวสารที่มีสาระตรงกับกับความสนใจความต้องการ หรือวัตถุประสงค์ที่เป็นเป้าหมายของแต่ละคนและสนใจจดจำในส่วนนั้นๆ มากเป็นพิเศษ จากข้อ ค้นพบในงานวิจัยนี้กลุ่มตัวอย่างที่มีเพศ อาชีพ และลักษณะที่พักอาศัยแตกต่างกันย่อมมีการเปิดรับ ข่าวสารเกี่ยวกับสภาวะโลกร้อนต่างกันด้วย นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับแนวคิดของปรมะ สตะเวทิน (2539) กล่าวว่า การวิเคราะห์มวลชนผู้รับสารตามลักษณะทางประชากร โดยมีสมมติฐานว่ามวลชน ผู้รับสารที่อยู่ในกลุ่มลักษณะทางประชากรเดียวกันจะมีลักษณะทางจิตวิทยาคล้ายคลึงกัน และคนที่มี ลักษณะทางประชากรต่างกัน จะมีลักษณะทางจิตวิทยาแตกต่างกัน ดังนั้นกลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษา ในครั้งนี้ที่มีเพศ อาชีพแตกต่างกันจึงมีการเปิดรับข่าวสารต่างกันด้วย เพราะหญิงกับผู้ชายมีความ แตกต่างกันในเรื่องความคิด ค่านิยมและทัศนคติ ทั้งนี้เพราะวัฒนธรรมและสังคมกำหนดบทบาท และกิจกรรมของคนสองเพศไว้ต่างกัน อีกทั้งอาชีพ และภูมิหลังของครอบครัว คนที่มีพื้นฐานทาง ครอบครัวต่างกันย่อมมีค่านิยม ความคิด ความเชื่อ ตลอดจนพฤติกรรมที่แตกต่างกัน และผลการวิจัย

นี้สามารถอธิบายได้จากทฤษฎีความแตกต่างระหว่างบุคคล (Individual Differences Theory) ของ เดอเฟลอร์ที่กล่าวว่าข่าวสารไม่ได้ไหลผ่านจากสื่อถึงผู้รับสารโดยตรงทันที แต่มีปัจจัยทางจิตวิทยาและสังคมที่จะมีอิทธิพลต่อการรับข่าวสารนั้น ทำให้ความสนใจในการเปิดรับข่าวสารแตกต่างกัน ขณะเดียวกันผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับฮาร์โรลด์ อาร์ คอฟแมน (1949) ที่ว่า เพศ อาชีพ และระยะเวลาที่ยาวนานของการอาศัยอยู่ในท้องถิ่นมีความสัมพันธ์กับการเปิดรับข่าวสาร และสอดคล้องกับแนวคิดของวิลเบอร์ แชมม (1973) ที่กล่าวว่าผู้รับสารจะแสวงหาข่าวสารเพื่อตอบสนองจุดประสงค์ใดจุดประสงค์หนึ่ง ซึ่งบุคคลที่ต่างเพศกันก็ย่อมมีจุดสนใจในข่าวสารแตกต่างกัน จึงมีการเปิดรับข่าวสารแตกต่างกันด้วย สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาที่แตกต่างกันมีการเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชนแตกต่างกัน ผลการวิจัยนี้สามารถอธิบายได้จากแนวคิดทฤษฎีการแบ่งกลุ่มทางสังคม (Social Categories Theory) ที่เชื่อว่าผู้รับสารที่มีลักษณะทางสังคมคล้ายคลึงกันจะมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและอุปนิสัยการใช้สื่อร่วม ประชาชนกรุงเทพมหานครและปริมณฑลที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ต่างก็มีประสบการณ์ในการเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชนแตกต่างกันไปตามลักษณะพื้นที่ที่ตนอาศัยอยู่ นอกจากนี้บุคคลที่มีอาชีพต่างกัน ย่อมมี เพื่อน และวัฒนธรรมการใช้ชีวิตในแต่ละอาชีพที่แตกต่างกัน ก็เป็นปัจจัยที่ทำให้การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับสภาวะโลกร้อนจากสื่อต่างๆแตกต่างกันได้ สอดคล้องกับ นิชดา เติร์มชัยศรี(2542) ศึกษาการเปิดรับข่าวสาร ความพึงพอใจ และการใช้ประโยชน์ในการสื่อสาร ผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของพนักงานธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่สื่อสารผ่านระบบเครือข่าย ที่มีลักษณะทางประชากรแตกต่างกัน มีการเปิดรับข่าวสารผ่านระบบเครือข่าย Intranet แตกต่างกัน ในตัวแปรเพศ จากการศึกษาในเรื่องเกี่ยวกับการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับสภาวะโลกร้อน พบว่าระดับการเปิดรับข่าวสารในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง และยังพบว่าความคิดเห็นเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์ข่าวสารเกี่ยวกับ “สภาวะโลกร้อน” ของประเทศไทย พบว่า ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าประเทศไทยมีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับ “สภาวะโลกร้อน” อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับ สุภาพร ครุสารพิสิฐ (2550) ศึกษาเรื่องการแสวงหาข่าวสาร ความตระหนัก และการมีส่วนร่วมในการลดปัญหาภาวะโลกร้อนของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า มีการแสวงหาข่าวสารจากสื่อมวลชน สื่อบุคคล และสื่อเฉพาะกิจอยู่ในระดับปานกลาง

สมมติฐานที่ 2 ประชาชนที่อาศัยในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลที่มีลักษณะทางประชากรศาสตร์ต่างกันมีความตระหนักต่อปัญหาสภาวะโลกร้อนแตกต่างกัน

ผลการวิจัยพบว่าเป็นไปตามสมมติฐานเพียงบางส่วน ดังนี้ คือประชาชนที่อาศัยในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลที่มีเพศ การศึกษา และอาชีพแตกต่างกันมีความตระหนักต่อปัญหาสภาวะโลกร้อนแตกต่างกันสามารถอธิบายได้ ตามแนวคิดของ Good (1973) กล่าวว่า ความตระหนักหมายถึง ความรู้สึกที่แสดงถึงการเกิดความรู้ของบุคคลหรือ การที่บุคคลแสดงความรู้สึกผิดชอบต่อปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้น ดังนั้นการที่ประชากรที่ศึกษามีความตระหนักต่อปัญหาโลกร้อนที่ต่างกันไปตาม เพศ การศึกษา และอาชีพนั้น สามารถอธิบายได้ตามแนวคิดของเกี่ยวกับลักษณะทางประชากรศาสตร์ เชื่อว่า คนที่มีคุณสมบัติทางประชากรที่แตกต่างกัน จะมีพฤติกรรมที่ต่างกันไปด้วย (ยุบล เบ็ญจรงค์กิจ, 2534) และสอดคล้องกับ ปรมะ สตะเวทิน (2539) กล่าวว่า การวิเคราะห์

มวลชนผู้รับสารตามลักษณะทางประชากร โดยมีสมมติฐานว่ามวลชนผู้รับสารที่อยู่ในกลุ่มลักษณะทางประชากรเดียวกันจะมีลักษณะทางจิตวิทยาคล้ายคลึงกัน และคนที่มีลักษณะทางประชากรต่างกัน จะมีลักษณะทางจิตวิทยาแตกต่างกัน ซึ่งเพศหญิงกับเพศชายมีความแตกต่างกันมากในเรื่องความคิด ค่านิยม และทัศนคติ ทั้งนี้เพราะวัฒนธรรมและสังคมกำหนดบทบาทและกิจกรรมของคนสองเพศไว้ต่างกัน ในส่วนของอาชีพนั้น คนที่มีพื้นฐานทางครอบครัวต่างกันอย่างมีย่อมมีค่านิยม ความคิด ความเชื่อ ตลอดจนพฤติกรรมที่แตกต่างกัน ทฤษฎีทางสังคมวิทยาได้ยอมรับอิทธิพลของครอบครัวที่มีต่อทัศนคติและพฤติกรรมของบุคคลและถือครอบครัวเป็นสังคมแรกๆ ของบุคคล คนที่มีอาชีพต่างกัน ย่อมมองโลก มีแนวความคิด มีอุดมการณ์ มีค่านิยมต่อสิ่งต่างๆ แตกต่างกันไป และสำหรับการศึกษาในนั้นมีอิทธิพลต่อผู้รับสาร ดังนั้นคนที่ได้รับการศึกษาในระดับที่ต่างกัน ในยุคสมัยที่ต่างกัน ในระบบการศึกษาที่ต่างกัน ในสาขาวิชาที่ต่างกัน ย่อมมีความรู้สึกนึกคิด อุดมการณ์ และความต้องการที่แตกต่างกันไป คนที่มีการศึกษาสูงจะได้เปรียบอย่างมากในการเป็นผู้รับสารที่ดี เพราะเป็นผู้ที่มีความรู้กว้างขวางและเข้าใจสารได้ดี แต่จะเป็นคนที่ไม่เชื่ออะไรง่ายๆ ถ้าไม่มีหลักฐานหรือเหตุผลเพียงพอ ดังนั้นประชากรที่ศึกษาที่ต่างมีอาชีพที่หลากหลายจึงมีความตระหนักในปัญหาสถานะโลกร้อนแตกต่างกันไปตามเพศ อาชีพ และการศึกษา ความตระหนักเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีส่วนสัมพันธ์กับการปฏิบัติของบุคคล กล่าวคือ เมื่อบุคคลได้รับการกระตุ้นจากสิ่งเร้าต่างๆ อันได้แก่ ความรู้ข้อเท็จจริง ตลอดจนประสบการณ์ต่างๆ จะส่งผลให้บุคคลนั้นเกิดความตระหนักและทัศนคติตลอดจนเกิดการปฏิบัติในที่สุด ในกรณีศึกษาที่เกี่ยวกับปัญหาสถานะโลกร้อนนั้นกลุ่มตัวอย่างจึงมีความตระหนักต่อปัญหาดังกล่าวที่แตกต่างกันไป ดังนั้นในการที่จะหาแนวทางการแก้ไขปัญหาสถานะโลกร้อนนั้นจึงต้องมีการนำไปสู่การปฏิบัติอย่างจริงจังจากข้อค้นพบในงานวิจัยนี้น่าจะเป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายเกี่ยวกับปัญหาสถานะโลกร้อนเพื่อกำหนดวิธีการอย่างเป็นรูปธรรมอย่างเหมาะสมกับประชากรที่มีความแตกต่างกันไป สอดคล้องกับการศึกษาของสุภาพร ครุสารพิศิฐ (2550) ศึกษาเรื่อง การแสวงหาข่าวสาร ความตระหนัก และการมีส่วนร่วมในการลดปัญหาสถานะโลกร้อนของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีความตระหนักต่อปัญหาสถานะโลกร้อนต่างกัน และสอดคล้องกับ อาทิตย์ ฉัตรมงคลวงศ์ (2547) ศึกษาเรื่อง ความรู้ความตระหนักของประชาชนที่มีต่อปัญหาสิ่งแวดล้อม : ศึกษากรณี ผู้ใช้บริการพื้นที่สวนสาธารณะ กรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า เพศ อาชีพ ระดับการศึกษา มีผลต่อความตระหนักของประชาชนที่มีต่อปัญหาสิ่งแวดล้อม และยังค้นพบอีกว่าความตระหนักของประชาชนที่อาศัยในเขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑลที่มีต่อปัญหาสถานะโลกร้อน มีความตระหนักต่อปัญหาสถานะโลกร้อนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ประชาชนมีความตระหนัก การแก้ปัญหาสถานะโลกร้อนที่ดีที่สุดต้องเริ่มที่มนุษย์ต้องปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการใช้ทรัพยากรธรรมชาติมากที่สุด

นอกจากนี้ยังอธิบายได้ตามแนวคิดของ F.Tyler Miller (อ้างใน กิตติภูมิ มีประดิษฐ์, 2548) นักวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อมชาวสหรัฐอเมริกา ซึ่งได้กล่าวถึง ความตระหนักในเรื่อง “มลพิษและความเสื่อมโทรมของสิ่งแวดล้อม (Pollution and Environmental Degradation) ปัญหาสิ่งแวดล้อมโดยทั่วไปสามารถพิจารณาได้จากสุขภาพอนามัยของมนุษย์ที่ถูกบั่นทอนและทำลายโดยมลพิษต่างๆ สุขภาพในชีวิต สวัสดิภาพและ ความปลอดภัยก็ดูเหมือนจะลดระดับลงไปด้วย แม้ว่าในแต่ละปัญหาสิ่งแวดล้อม จะสามารถแก้ไขได้ก็ต้องเมื่อต้องรอให้เกิดแพร่กระจายขยายวง และเพิ่มระดับความ

รุนแรงจนต้องนำหนทางของกฎหมายการใช้เทคโนโลยีบำบัด และสภาพความคุ้มทุนทางเศรษฐศาสตร์มาประกอบการพิจารณาแก้ปัญหา แต่ปัญหาก็ถูกหยุดยั้งไว้ได้ชั่วคราว โดยใช้การควบคุมและสภาพการบำบัด ซึ่งถ้าป้องกันไว้ปัญหาเหล่านี้ก็จะไม่ มีหนทางเกิดขึ้นได้ ซึ่งในแนวทางของการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นกับสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืนควรที่จะหาแนวทางในการป้องกัน โดยต้องสร้างความตระหนักต่อปัญหาของสภาวะโลกร้อนให้เกิดขึ้นกับประชากรโดยส่วนใหญ่ แนวทางของการสร้างความตระหนักในสิ่งแวดล้อมหรือสภาวะปัญหาโลกร้อนนั้นแบ่งเป็นลำดับได้ 4 ขั้นตอน คือ (กิตติภูมิ มีประดิษฐ์, 2548) 1) มีความรู้ที่ชัดเจนและซาบซึ้ง หมายถึง เข้าใจอย่างถ่องแท้เรื่องสิ่งแวดล้อม รู้ว่าสิ่งใดถูก สิ่งใดผิด สิ่งใดดี สิ่งใดไม่ได้ สิ่งใดก่อให้เกิดประโยชน์ สิ่งใดก่อให้เกิดโทษ และสิ่งใดก่อให้เกิดผลดีและผลเสียต่อสิ่งแวดล้อม 2) มีความรักและหวงแหน หมายถึง รักและหวงแหนในสิ่งที่เข้าใจอย่างถ่องแท้สำหรับเรื่องราวต่างๆ ของสิ่งแวดล้อมซึ่งเป็นสิ่งที่ถูก สิ่งที่ดี สิ่งที่มีประโยชน์ 3) มีความวิตกและห่วงใย หมายถึง รู้สึกเป็นห่วงและกังวลถึงสิ่งที่จะเกิดขึ้นกับสิ่งแวดล้อม 4) การปฏิบัติอย่างจริงจัง เป็นขั้นตอนที่สำคัญที่สุดสำหรับสร้างความลุ่มลึก เพื่อให้เกิดความตระหนักในสิ่งแวดล้อม

สมมติฐานที่ 3 ประชาชนที่อาศัยในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลที่มีลักษณะทางประชากรศาสตร์ต่างกัน มีความรู้ที่มีต่อสภาวะโลกร้อนแตกต่างกัน

ผลการวิจัยพบว่ายอมรับสมมติฐาน คือ ประชาชนที่อาศัยในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลที่มีอายุ การศึกษา อาชีพ รายได้ และลักษณะที่พักอาศัยต่างกัน มีความรู้ที่มีต่อสภาวะโลกร้อนแตกต่างกัน แต่ไม่พบความแตกต่างของประชากรที่ศึกษาที่เป็นตัวแปรเกี่ยวกับเพศ และกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับสภาวะโลกร้อนอยู่ในระดับต่ำ จากข้อค้นพบนี้สอดคล้องกับปิยะวดี ทองบุ (2551) ศึกษาเรื่อง การเปิดรับสื่อ ความรู้ความเข้าใจ ทักษะคิด และการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาภาวะโลกร้อนของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่าอายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ มีผลต่อความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหาภาวะโลกร้อน และยังสอดคล้องกับทฤษฎีความแตกต่างระหว่างบุคคลของเดอเฟลอร์(De Fleur, 1966) ที่กล่าวว่าบุคลิภาพส่วนบุคคลที่แตกต่างกันมีส่วนสำคัญต่อการกำหนดรูปแบบการรับรู้หรือการเรียนรู้ของมนุษย์เกี่ยวกับเหตุการณ์และข่าวสารต่างๆ ที่ต่างกัน และยังสอดคล้องกับ อาทิตย์ ฉัตรมงคลวงศ์ (2547) ศึกษาเรื่อง ความรู้ความตระหนักของประชาชนที่มีต่อปัญหาสิ่งแวดล้อม : ศึกษากรณี ผู้ใช้บริการพื้นที่สวนสาธารณะกรุงเทพมหานคร พบว่ารายได้ต่อเดือน มีผลต่อความรู้ของประชาชนที่มีต่อปัญหาสิ่งแวดล้อม

นอกจากนี้แล้วข้อค้นพบจากการศึกษาในครั้งนี้ที่พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับสภาวะโลกร้อนอยู่ในระดับต่ำ ยังสอดคล้องกับแนวคิดของกาญจนา แก้วเทพ (2547) กล่าวว่า ความรู้ (Knowledge) เป็นถ้อยคำที่กล่าวถึงสภาพความจริงที่ก้าวขึ้นมาอีกระดับหนึ่งเป็นระดับที่สาม คือ 1) ต้องมีกระบวนการจัดระบบที่ประณีตมากยิ่งขึ้น 2) ต้องมีความสัมพันธ์เชิงเหตุผล (Causal Order) ซึ่งหมายความว่า สามารถสรุป ได้ว่าอะไรเป็นสิ่งที่มาก่อน (สาเหตุ) อะไรที่ตามมาทีหลัง (เป็นผล) กล่าวคือ มีลำดับของเวลา (Time-Series) 3) ต้องมีความสม่ำเสมอ (Regularity) กล่าวคือ ข้อความที่กล่าวถึงความเป็นจริงนั้น ต้องเป็นความจริงทั่วๆ ไป ไม่ใช่เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเฉพาะเป็นครั้งคราวหรือเป็นกรณียกเว้น ซึ่งการศึกษาเกี่ยวกับสภาวะโลกร้อนที่พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่

ศึกษามีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับสภาวะโลกร้อนอยู่ในระดับปานกลาง จึงมีผลต่อระดับความรู้ที่เกี่ยวกับสภาวะโลกร้อนด้วย

สมมติฐานที่ 4 ประชาชนที่อาศัยในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลที่มีลักษณะทางประชากรศาสตร์ต่างกัน มีทัศนคติต่อสภาวะโลกร้อนแตกต่างกัน

ผลการวิจัยพบว่ายอมรับสมมติฐาน คือ ประชาชนที่อาศัยในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลที่มีเพศ อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้ และลักษณะที่พักอาศัยต่างกัน มีทัศนคติต่อสภาวะโลกร้อนแตกต่างกัน และพบว่าประชาชนที่อาศัย ในเขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑลที่มีต่อปัญหาสภาวะโลกร้อน มีทัศนคติต่อปัญหาสภาวะโลกร้อนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก จากข้อค้นพบในการศึกษานี้สามารถอธิบายได้ตามแนวคิดของเดอเฟลอร์ (De Fleur, 1966) ที่ได้วางหลักเกณฑ์ทฤษฎีความแตกต่างระหว่างบุคคล (Individual Difference Theory) ที่กล่าวว่า บุคลิกส่วนบุคคลที่แตกต่างกัน มีส่วนสำคัญต่อการกำหนดรูปแบบการรับรู้ หรือการเรียนรู้ของมนุษย์เกี่ยวกับเหตุการณ์ต่างๆ ที่ต่างกัน ความแตกต่างด้านเพศ อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้ และลักษณะที่พักอาศัยก็เช่นกัน มีผลต่อการเรียนรู้ข่าวสารเกี่ยวกับสภาวะโลกร้อนของกลุ่มตัวอย่าง ส่งผลต่อการก่อให้เกิดทัศนคติต่อสภาวะโลกร้อน นอกจากนี้ยังอธิบายได้ตามแนวคิดเกี่ยวกับลำดับขั้นของผลกระทบทางการสื่อสาร (Hierarchy of Effects) ซึ่งโรเจอร์ (Rogers, 1973) กล่าวว่า การสื่อสาร ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทัศนคติของผู้รับสาร (Attitude/Affective=A) ในบางกรณีแหล่งของข้อมูลข่าวสารหรือแรงจูงใจอาจมาจากตัวบุคคล ข้อสำคัญคือแหล่งของข้อมูลข่าวสารเริ่มแรกก็จะได้มาโดยผ่านสื่อมวลชน แต่ได้รับผ่านประสบการณ์ส่วนบุคคลตัวอย่างเช่น เหตุการณ์ที่มักเกิดขึ้นอันเป็นผลมาจากสภาวะโลกร้อน ที่แต่ละบุคคลสามารถรับรู้ได้ว่าจะต่างกันไป ย่อมทำให้ทัศนคติที่มีต่อสภาวะโลกร้อนของแต่ละบุคคลมีความแตกต่างกัน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ ปิยะวดี ทองบุ (2551) ศึกษาเรื่อง การเปิดรับสื่อ ความรู้ความเข้าใจ ทัศนคติ และการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาภาวะโลกร้อนของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่าทัศนคติกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีทัศนคติเกี่ยวกับปัญหาภาวะโลกร้อนและการแก้ไขปัญหาโดยรวมว่าเป็นปัญหาที่มีความสำคัญ และจำเป็นต้องแก้ไข เนื่องจากเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับตัวเราโดยตรง โดยทุกคนต้องเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของตนเพื่อแก้ไขปัญหาลอกร้อน และส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่ในส่วนองภาครัฐต้องกำหนดนโยบายในการแก้ไขปัญหา

สมมติฐานที่ 5 ประชาชนที่อาศัยในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลที่มีลักษณะทางประชากรศาสตร์ต่างกันมีพฤติกรรมต่อสภาวะโลกร้อนแตกต่างกัน

ผลการวิจัยพบว่า เป็นไปตามสมมติฐานเพียงบางส่วน ดังนี้ ประชาชนที่อาศัยในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลที่มีการศึกษา อาชีพ และลักษณะที่พักอาศัย แตกต่างกันมีพฤติกรรมต่อสภาวะโลกร้อนแตกต่างกัน จากข้อค้นพบดังกล่าวสามารถอธิบายได้ ตามแนวคิดของโกลเดนสัน (Goldenson, 1984) ว่าพฤติกรรมเป็นการกระทำหรือตอบสนองการกระทำทางจิตวิทยาของแต่ละบุคคลและเป็นปฏิสัมพันธ์ในการตอบสนอง สิ่งกระตุ้นภายในหรือภายนอก รวมทั้งเป็นกิจกรรมการกระทำต่างๆที่เป็นไปอย่างมีจุดหมาย สังเกตเห็นได้ หรือเป็นกิจกรรมการกระทำต่างๆ ที่ได้ผ่านการใคร่ครวญแล้ว หรือเป็นไปอย่างไม่รู้ตัว การที่กลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมต่อสภาวะโลกร้อนต่างกันั้น

อาจเป็นเพราะแต่ละบุคคลได้รับรู้ข่าวสารไม่เหมือนกันซึ่งมาจากการเปิดรับข่าวสารของแต่ละกลุ่มแตกต่างกัน โดยที่ข่าวสารที่ได้รับจึงเป็นตัวกำหนดให้เกิดพฤติกรรมดังกล่าวเพราะข่าวสารดังกล่าวเป็นสิ่งเร้ามากระตุ้นให้มีการแสดงออกนั่นเอง นอกจากนี้แล้วแนวคิดการเปิดรับข่าวสารยังกล่าวว่าหลังจากที่บุคคลเลือกเปิดรับ เลือกให้ความสนใจ และเลือกตีความข่าวสารไปในทางที่สอดคล้องกับทัศนคติและความเชื่อของตนแล้ว บุคคลยังเลือกจดจำเนื้อหาสาระของสารในส่วนที่ต้องการจำเข้าไปเก็บไว้เป็นประสบการณ์เพื่อที่จะนำไปใช้ในโอกาสต่อไป ประกอบกับสภาวะโลกร้อนเป็นประเด็นที่กำลังได้รับความสนใจจากสังคมทั่วโลก โดยมีการนำเสนอข่าวสารรูปแบบที่หลากหลาย ดังนั้นโอกาสที่กลุ่มตัวอย่างจะได้รับข่าวสารจึงมีมากจึงเป็นสิ่งเร้าที่นำไปสู่การเกิดพฤติกรรมที่มีต่อสภาวะโลกร้อนที่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับปรมะ สตะเวทิน (2539) ในการวิเคราะห์มวลชนผู้รับสารตามลักษณะทางประชากร โดยมีสมมติฐานว่ามวลชนผู้รับสารที่อยู่ในกลุ่มลักษณะทางประชากรเดียวกันจะมีลักษณะทางจิตวิทยาลักษณะคล้ายคลึงกันพบว่าสถานะทางสังคมและเศรษฐกิจ (Socio-economic Status) หมายถึง อาชีพ รายได้ เชื้อชาติ ตลอดจนภูมิหลังของครอบครัว คนที่มีพื้นฐานทางครอบครัวต่างกันย่อมมีค่านิยม ความคิด ความเชื่อ ตลอดจนพฤติกรรมที่แตกต่างกัน รวมทั้งการศึกษา หรือความรู้เป็นลักษณะอีกลักษณะหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อผู้รับสาร ดังนั้นคนที่ได้รับการศึกษาในระดับที่แตกต่างกัน ในสาขาวิชาที่แตกต่างกัน ย่อมมีความรู้สึกรู้จักคิด อุดมการณ์ และความต้องการที่แตกต่างกันไป นอกจากนี้ ตามทฤษฎีการสื่อสารนวัตกรรมได้กล่าวถึง (Rogers and Shoemaker, 1971) สถานภาพทางสังคม : ผู้ยอมรับนวัตกรรมเร็วมีสถานภาพทางสังคมสูงกว่า มีรายได้และทรัพย์สินมากกว่า มีอาชีพดีกว่าและมีระดับการดำรงชีวิตที่ดีกว่าผู้ยอมรับนวัตกรรมช้า ดังนั้นกลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษา อาชีพ และลักษณะที่พึงอาศัยแตกต่างกันจึงมีพฤติกรรมต่อสภาวะโลกร้อนแตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 6 การเปิดรับรับข่าวสารเกี่ยวกับสภาวะโลกร้อนของประชาชนที่อาศัย ในเขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑลมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมต่อปัญหาสภาวะโลกร้อน

ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะทางประชากรศาสตร์แตกต่างกันมีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับสภาวะโลกร้อนแตกต่างกัน ซึ่งการเปิดรับข่าวสารมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมต่อปัญหาสภาวะโลกร้อน เป็นไปตามสมมติฐาน สอดคล้องกับการศึกษาของบลูม (Bloom, 1975) ที่กล่าวว่าพฤติกรรมที่บุคคลปฏิบัติออกมาโดยมีด้านความรู้ และด้านเจตคติ เป็นตัวช่วยให้เกิดพฤติกรรม ดังนั้นการเปิดรับข่าวสารจึงช่วยให้กลุ่มตัวอย่างมีความรู้เกี่ยวกับสภาวะโลกร้อน และสอดคล้องกับการศึกษาของกาญจนา สุขบัว (2551) ความรู้และพฤติกรรมการลดภาวะโลกร้อนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ ผลการศึกษาพบว่า ความรู้และพฤติกรรมการลดภาวะโลกร้อนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ มีความสัมพันธ์กัน และยังสอดคล้องกับอุดม สายะพันธ์ และสิทธิ ชัยพฤกษ์ (2552) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจและพฤติกรรมของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครต่อการแก้ไขปัญหาสภาวะโลกร้อน ผลการศึกษาพบว่าความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหาภาวะโลกร้อนมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมในการมีส่วนร่วมช่วยลดปัญหาภาวะโลกร้อน รวมทั้งการศึกษาของกุลธิดา เฟ่งผล (2551) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมลดภาวะโลกร้อนของนิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า นิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่าการได้รับข่าวสารเกี่ยวกับภาวะโลกร้อนเป็นปัจจัยที่มี

ความสัมพันธ์ทางตรงต่อพฤติกรรมลดภาวะโลกร้อนของนิสิตศึกษามหาวิทยาลัย และจากข้อค้นพบระดับการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับสภาวะโลกร้อนของกลุ่มตัวอย่างอยู่ในระดับปานกลาง โดยสื่อโทรทัศน์เป็นสื่อที่กลุ่มตัวอย่างเปิดรับมากที่สุด

สมมติฐานที่ 7 ความตระหนักเกี่ยวกับสภาวะโลกร้อนของประชาชนที่อาศัย ในเขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑลมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมต่อปัญหาสภาวะโลกร้อน

ผลการวิจัยพบว่าเป็นไปตามสมมติฐาน หมายถึงความตระหนักเกี่ยวกับสภาวะโลกร้อนของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษามีความสัมพันธ์ต่อปัญหาสภาวะโลกร้อน โดยที่กลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษามีความแตกต่างกันทางลักษณะประชากรศาสตร์มีความแตกต่างกันในด้านพฤติกรรมต่อปัญหาสภาวะโลกร้อน สอดคล้องกับการศึกษาของสุดตมา แสงวิเชียร (2552) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ความตระหนัก และพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในการช่วยลดภาวะโลกร้อนของนิสิตศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร ผลการศึกษพบว่าความตระหนักในการแก้ไขปัญหาภาวะโลกร้อนมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในการช่วยลดปัญหาภาวะโลกร้อน และยังสามารถอธิบายได้ ว่า ความตระหนัก คือ ความรู้สึกใคร่ครวญว่ามีความจำเป็นต้องทำหรือเห็นด้วยหรือคล้อยตามจนแสดงออกได้ในลักษณะการปฏิบัติ Bloom (1971) การที่กลุ่มตัวอย่างมีความตระหนักเกี่ยวกับปัญหาสภาวะโลกร้อนก็จะมีพฤติกรรมในเชิงบวกคือการปฏิบัติไปในแนวทางที่ช่วยลดสภาวะโลกร้อน สอดคล้องกับการศึกษาของสุภาพร ครุสารพิศิฐ (2550) เรื่อง การแสวงหาข่าวสาร ความตระหนัก และการมีส่วนร่วมในการลดปัญหาภาวะโลกร้อนของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร ผลการศึกษพบว่า ความตระหนักต่อปัญหาภาวะโลกร้อนมีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับการมีส่วนร่วมในการลดปัญหาภาวะโลกร้อน นอกจากนี้แล้วผลการวิจัยในครั้งนี้พบว่าความตระหนักเกี่ยวกับสภาวะโลกร้อนในประเด็นต่างๆ นั้น ในภาพรวมกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความตระหนักในภาพรวมในระดับมาก โดยเห็นด้วยในประเด็นที่ว่า การแก้ไขปัญหาภาวะโลกร้อนที่ดีที่สุดต้องเริ่มที่มนุษย์ต้องปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการใช้ทรัพยากรธรรมชาติ รองลงมาที่มีความตระหนักเกี่ยวกับการปลูกฝังจิตสำนึกให้เห็นความสำคัญของปัญหาสภาวะโลกร้อนจะเป็นการแก้ไขปัญหาระยะยาว

สมมติฐานที่ 8 ความรู้เกี่ยวกับสภาวะโลกร้อนของประชาชนที่อาศัย ในเขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑลมีความสัมพันธ์ทางลบกับพฤติกรรมต่อปัญหาสภาวะโลกร้อน

ผลการวิจัยพบว่าเป็นไปตามสมมติฐาน หมายถึงความรู้เกี่ยวกับสภาวะโลกร้อนของประชาชนที่อาศัย ในเขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑลไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมต่อปัญหาสภาวะโลกร้อน กล่าวคือระดับความรู้ของกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะทางประชากรศาสตร์แตกต่างกัน ไม่มีความแตกต่างกันในพฤติกรรมเกี่ยวกับสภาวะโลกร้อน อาจเป็นเพราะระดับความรู้มีการแบ่งเป็นหลายระดับ (Bloom, et al, 1971) เช่น ระดับความรู้ (Knowledge) ระดับความเข้าใจ (Comprehensive) ระดับการนำไปใช้ (Application) ดังนั้นการเรียนรู้ในเรื่องที่เกี่ยวกับปัญหาสภาวะโลกร้อนก็เช่นกัน อาจเป็นระดับความรู้ในระดับแรกจึงไม่มีผลต่อการปฏิบัติ จากข้อค้นพบในงานวิจัยครั้งนี้พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความรู้เกี่ยวกับปัญหาสภาวะโลกร้อนอยู่ในระดับต่ำ

นอกจากนี้ โรเจอร์ (Roger, 1971) ได้กล่าวว่า ช่องว่างของความรู้ทัศนคติและการยอมรับปฏิบัติ หรือ KAP-Gap และได้อธิบายว่าทัศนคติกับพฤติกรรมของบุคคลนั้นไม่สัมพันธ์กันอย่างต่อเนื่องเสมอไป กล่าวคือเมื่อมีการสื่อสารก่อให้เกิดความรู้และทัศนคติ ในทางบวกต่อสิ่งที่เผยแพร่แล้ว แต่ในขั้นการยอมรับการปฏิบัติอาจมีผลในทางตรงกันข้ามได้ ถึงแม้ว่าโดยส่วนใหญ่เมื่อบุคคลมีทัศนคติอย่างไรแล้ว จะมีการยอมรับปฏิบัติอาจมีผลในทางตรงกันข้ามก็ได้ ถึงแม้ว่าโดยส่วนใหญ่เมื่อบุคคลมีทัศนคติอย่างไรแล้ว จะมีความโน้มเอียงที่จะปฏิบัติตามทัศนคติของตนก็ตาม แต่พฤติกรรมเช่นนี้จะไม่เกิดขึ้นเสมอไป ทั้งนี้เพราะในบางกรณีอาจเกิด KAP-gap ขึ้นได้ กล่าวโดยสรุปคือในกรณีทั่วไป เมื่อบุคคลมีความรู้ ทัศนคติเช่นไร จะแสดงพฤติกรรมไปตามความรู้และทัศนคติที่มีอยู่นั้นคือ K (Knowledge) A (Attitude) P (Practice) จะเกิดขึ้นอย่างสอดคล้องกันหรือสัมพันธ์กัน แต่จะไม่เกิดขึ้นเสมอไปในทุกกรณีไป

สำหรับปัญหาภาวะโลกร้อน เป็นปัญหาระดับโลกที่สำคัญและมีความเร่งด่วนที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมเท่านั้น ยังมีผลกระทบต่อหลายๆ ด้านดังนั้นจำเป็นต้องดำเนินการแก้ไข การแก้ไขปัญหาต้องใช้ทั้งเวลาและงบประมาณ การดำเนินการเพื่อลดปัญหาสภาวะโลกร้อนในระยะยาว ควรมีการกำหนดยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งต้องได้รับการยอมรับและเห็นชอบจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องโดยเฉพาะอย่างยิ่งภาคประชาชน ซึ่งเป็นผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับปัญหาภาวะโลกร้อนโดยตรง

สมมติฐานที่ 9 ทัศนคติเกี่ยวกับสภาวะโลกร้อนของประชาชนที่อาศัย ในเขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑลมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมต่อปัญหาสภาวะโลกร้อน

ผลการวิจัยพบว่าเป็นไปตามสมมติฐาน โดยพบว่าทัศนคติเกี่ยวกับสภาวะโลกร้อนของกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะทางประชากรศาสตร์แตกต่างกันมีพฤติกรรมต่อปัญหาสภาวะโลกร้อนแตกต่างกัน ดังนั้นทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมต่อปัญหาสภาวะโลกร้อนสามารถอธิบายได้ตามทฤษฎีลำดับขั้นของผลกระทบการสื่อสาร (Hierachy of Effects) โรเจอร์ (Rogers, 1973) กล่าวว่า การสื่อสารก่อให้เกิดผล 3 ประการ ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงความรู้ของผู้รับสาร (Knowledge/Cognitive=K) ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทัศนคติของผู้รับสาร (Attitude/Affective=A) ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงด้านพฤติกรรม (Performance/Conative=P) ซึ่งการเปลี่ยนแปลงทั้งสามประการนี้จะเกิดขึ้นในลักษณะต่อเนื่องตามลำดับขั้น กล่าวคือ เมื่อผู้รับสารได้รับข่าวสารก็จะเกิดความรู้เกี่ยวกับเรื่องนั้นและจะมีผลทำให้เกิดทัศนคติต่อเรื่องนั้นตามมา และนำไปสู่พฤติกรรม ดังนั้นถ้ากลุ่มตัวอย่างได้รับข่าวสารเกี่ยวกับสภาวะโลกร้อน จะมีผลต่อทัศนคตินำไปสู่พฤติกรรมในเชิงบวกเกี่ยวกับปัญหาสภาวะโลกร้อน สอดคล้องกับการศึกษาของ ปิยะวดี ทองบุ (2551) เรื่อง การเปิดรับสื่อ ความรู้ความเข้าใจ ทัศนคติ และการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาภาวะโลกร้อนของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครพบว่าทัศนคติเกี่ยวกับปัญหาภาวะโลกร้อนมีความสัมพันธ์กับระดับการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาภาวะโลกร้อนในทางบวก

5.1 ข้อเสนอแนะ

5.1.1 ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

สำหรับข้อเสนอแนะจากการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่

1. พฤติกรรมการเปิดรับสื่อเกี่ยวกับสภาวะโลกร้อนของประชาชนทั้งในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล พบว่าในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาสื่อที่เปิดรับและเข้าถึงประชาชนได้มากที่สุด คือ สื่อโทรทัศน์ รองลงมาคือ สื่อหนังสือพิมพ์ และสื่ออินเทอร์เน็ต ตามลำดับ ดังนั้น รัฐบาลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการรณรงค์เกี่ยวกับการลดปัญหาสภาวะโลกร้อน หรือองค์กรต่างๆ ที่ต้องการช่วยรณรงค์ลดปัญหาสภาวะโลกร้อน ควรมีการเผยแพร่หรือประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารผ่านสื่อโทรทัศน์ สื่อหนังสือพิมพ์ และสื่ออินเทอร์เน็ต จะทำให้ได้ผลดีที่สุด

2. ความตระหนักต่อปัญหาสภาวะโลกร้อนของประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล พบว่าในภาพรวมประชาชนมีความตระหนัก ทศนคติ และพฤติกรรมอยู่ในระดับมาก ซึ่งขัดแย้งกับความรู้ของประชาชนต่อสภาวะโลกร้อนที่พบว่า อยู่ในระดับต่ำ (1-7 ข้อ) และเมื่อประชาชนมีความตระหนัก ทศนคติ และพฤติกรรมปฏิบัติต่อปัญหาสภาวะโลกร้อนอยู่ในระดับมากแล้ว แต่ยังขาดความรู้เกี่ยวกับสภาวะโลกร้อน ดังนั้น รัฐบาลหรือหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องจะต้องเร่งสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหาสภาวะโลกร้อน ทั้งการให้ความรู้กับประชาชนเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้ชีวิตประจำวันที่มีส่วนทำให้เกิดปัญหาสภาวะโลกร้อน และการให้ความรู้เกี่ยวกับวิธีการช่วยลดปัญหาสภาวะโลกร้อน โดยเพิ่มการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่างๆ โดยเฉพาะสื่อโทรทัศน์ สื่อหนังสือพิมพ์ และสื่ออินเทอร์เน็ต ที่สามารถเข้าถึงประชาชนได้มากที่สุดให้มากขึ้นเพื่อจะได้เข้าถึงประชาชนทุกกลุ่ม พยายามกระตุ้นประชาชนให้เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการใช้ชีวิตประจำวันให้มีส่วนสร้างปัญหาโลกร้อนให้น้อยที่สุด ซึ่งจะช่วยลดไม่ให้ประเทศไทยและโลกประสบกับภัยพิบัติอันเกิดจากปัญหาสภาวะโลกร้อน และให้ประชากรโลกดำเนินชีวิตอย่างมีความสุขต่อไป

5.1.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

ในการวิจัยครั้งต่อไปควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับ

1. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของประชาชนในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลในการลดปัญหาสภาวะโลกร้อน เพื่อหาปัจจัยต่างๆ ที่มีผลต่อพฤติกรรมของประชาชนอันจะนำไปสู่การรณรงค์ และหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาสภาวะโลกร้อนที่เห็นผลมากยิ่งขึ้น

2. ควรศึกษาพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในการลดปัญหาสภาวะโลกร้อน โดยการศึกษาแบบเจาะกลุ่มประชากร เช่น กลุ่มวัยรุ่น กลุ่มวัยทำงาน และกลุ่มผู้สูงอายุ เพื่อจะได้รณรงค์ให้ความรู้ ได้ตรงกลุ่มเป้าหมายมากยิ่งขึ้น